

1169 1. Beh. af Forsl. t. Finanslov f. Finansaaet fra 1. April 1876 til 31. Marts 1877. 1170

dende Rettelser paa det danske og det franske Budget, saa kommer man til, at de Procenter, jeg har nævnet, aldeles forvandles og blive til noget ganske Andet, som igjen restituerer ikke blot den Overvægt af 3 pCt., jeg mente var tilstede for det danske Budgets Vedkommende, men gaar langt, langt videre, idet det franske Budget da bliver 27,6 pCt. og det danske 34,8 pCt., hvilket altsaa vil sige 7 pCt. mere paa det danske end paa det franske Budget. Det er det Resultat, man vilde komme til, dersom man gjorde Forsøg paa at tilveiebringe Ensartethed mellem det danske og det franske Budget for det paagældende Aar, og man da holdt sig alene til det Par Punkter, jeg her har fremhævet. Men ogsaa, hvis man vilde gaa endnu mere nøjagtig tilværks, vilde det være let at fremvise endnu flere Punkter, vel ikke af den Betydning, men som dog maatte komme med i Betragtning, og som vilde godtgjøre den Paastand, jeg har tilladt mig, at procentvis er den danske Udgift større end den franske og endnu større end i de andre Lande, jeg har angivet.

Finansministeren (Strup): Det ærede Medlem, der nu fatte sig, reiste det Spørgsmaal: Hvilke Kapitaler repræsenterer i dette Dieblit Statsbanerne, naar man ikke alene regner den ligefremme, direkte Udgift til Anlægget, men ogsaa anvender paa dette Anlæg Rente- og Rentesrenteberegning. Der ser mig tilfældigvis i Stand til at besvare det ærede Medlems Spørgsmaal — tilfældigvis, da det aldrig kunde falde mig ind til min egen Oplysning at ville foretage et saadant Regnestykke —, idet der er en Anden, som har haft en lignende Interesse derfor som den, det ærede Medlem yttrede, og paa hans Foranstaltning er da Regnestykket opgjort. Naar Regnestykket opgjøres paa den Maade, som det ærede Medlem forlanger — ganske vist med en noget moderatere Rente end den, det ærede Medlem er tilbøjelig til at anlægge, nemlig kun 4 pCt. —, og naar man, som billigt er, fra Anlægsudgiften med dens Rentesrente fradrager de Indtægter, som Banerne efterhaanden have givet, og naar man til Jernbaneanlægene tillige regner Esbjerg Havn, som staaar i saa nøie Forbindelse dermed, saa er man i Finansministeriet kommet til et Resultat, som rigtig nok er noget afvigende fra det, det ærede Medlem gav, nemlig, at Statsbanerne tilligemed Esbjerg Havn den 1ste April 1875 stode i 75½ Millioner Kr. Naar man dermed sammenholder den Indtægt, Banerne nu give, eller den Indtægt, de antages at ville give i det kommende Finansaar, nemlig c. 2 Millioner, saa

vil det ærede Medlem jo komme til det Resultat, at disse Anlæg langtfra give fuld Rente, selv om fuld Rente kun var 4 pCt. — end mindre naar den er 5 pCt. — af den i dem anlagte Kapital. Jeg tror nu imidlertid, at hele Grundlaget for den Betragtning, som det ærede Medlem gjorde sig til Lælsmand for, er urigtig. Jeg skal Intet indvende imod Rente- og Rentesrenteberegning ogsaa paa et Foretagende som Jernbaneanlæg. Jeg skal Intet indvende imod, at det ærede Medlem opfører paa Debetsiden alle de Poster, det ærede Medlem angav; men det forekommer mig, at det ærede Medlem forglemte at opføre paa Kreditsiden den allervigtigste af alle Indtægter, nemlig den indirekte Indtægt (Hør! Hør!), den ganske overordentlige Fordel, som Jernbanerne have bragt Statens Borgere, den ganske overordentlige Forøgelse af Eiendommens Værdi, som paavifeligt hidrører fra Jernbanernes Anlæg (Hør!), og jeg holder mig da fuldt overbevist om, at naar Kreditsiden opgjøres eller kunde opgjøres med samme Omhyggelighed som den, hoorned Debetsiden er opgjort, saa vilde man med Hensyn til Udbyttet af disse Baner, med Hensyn til den virkelige Forrentning af de Kapitaler, der ere anbragte i dem, komme til et gunstigt, til et forbausende gunstigt Resultat (Hør! Hør!). Det forekommer mig at være ligesaa utilsigdeligt at ville anvende den Beregning, det ærede Medlem søgte, for Jernbaneanlægenes Vedkommende, som det vilde være at anvende den paa mangfoldige andre Anlæg, der foranstaltes af Staten. Vilde man nogensinde være kommen til at bygge Landeveie, dersom man havde forlangt, at Landeveiene skulde forrentes gennem Domintraderne? Jeg anser det for umuligt. Vilde man være kommen til at anlægge Havne, dersom Udgiften til disse skulde forrentes gennem Havnepengene? Jeg anser det for givet, at vi vilde komme til at løse og lade paa aaben Strand hele Landet over, hvis den Betragtning skulde gjøres gjældende. Nei, det, som har bevirket, at disse nyttige Anlæg ere come tilstede, er den fuldkommen rigtige Betragtning, at om de end ikke ere istand til at give direkte, fuld Rente som Bederlag for de i dem anlagte Kapitaler, saa er den indirekte Fordel af dem saa stor, at det vilde være fuldkommen Daarstab, om man ikke paa saadanne fornuftige Foretagender vilde anvende de Midler, man ser sig i Stand til at bringe tilveie.

Der var et Punkt, særligt vedkommende Finansministeriet, som det ærede Medlem berørte, og det var Finanslovens § 26, Nr. 47. Jeg skal kun sige derom, at jeg deler det ærede Med-